

ПОДАТКОВІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Тема є актуальною на сучасному етапі розвитку економіки нашої країни, оскільки малий і середній бізнес є основою економіки України, створює 60 % ВВП, забезпечує 7 млн робочих місць та 40% податкових надходжень. Наразі держава знаходиться на етапі трансформування економіки, подолання пост-радянської системи та не конкурентоспроможності. Основна проблема в оподаткуванні бізнесу – тіньова його частина, 40% економіки знаходиться «в тіні», податки оминаються і ігноруються, в результаті держава недоотримує необхідні їй ресурси для подальшого розвитку. На даному етапі формально в Україні європейська система оподаткування (податок на прибуток і податок на додану вартість), але працює це зовсім інакше, зараз порушує рівновагу у бізнесі та загалом є підґрунтям для поширення корупції. 30% відсотків зайнятості є неофіційною, страждає бюджет держави, що у результаті призводить до недоінвестування економіки.

Для спрощення і організації податкової системи пропонується ідея «10-10-10» зниження ПДВ до 10% (у 2022 році - 20%); зниження податку на доходи фізичних осіб до 10% (зараз 18%); зниження податку на прибуток до 10% (зараз 20%). Також іде мова про скасування ЄСВ та збільшення військового збору з 1.5% до 3 %. Зміна в ставках має полегшити становище бізнесу і громадян. У рейтингу країн за індексом економічних свобод Україна посідає 130 місце, а за легкістю сплати податків – 60-те . Реформування системи оподаткування за умови чесної сплати і збільшеного контролю наповнить бюджет, що як наслідок стане взаємовигідним для держави і суб'єктів підприємництва.

Також наявний план заміни податку на прибуток податком на виведений капітал (різновид корпоративного податку, яким оподатковується виведення коштів з обороту підприємства (дивіденди, роялті, відсотки, фінансова допомога тощо). З одного боку це усуне необхідність підміни даних у звітах компаній, саме такий вид податку багато економістів вважають найсправедливішим, а з іншого ПНВК може бути простішим в адмініструванні, проте дискреція (тобто повне право керівної особи вирішувати питання на свій розсуд) все ж продовжує існувати, оскільки бізнес матиме на меті вивести капітал під прикриттям видатків, а податківці зможуть відслідкувати це, як і за класичного податку на прибуток.

Більшість спеціалістів сходяться у думці, що все ж варто урівноважити податкове навантаження. Також розглядають варіант ПНВК лише для виняткових компаній, переважно іноземних, які припинили свою діяльність на території Росії і понесли певні втрати та хотіли б розгорнути свою діяльність в Україні.

Країна потребує реформування податкової системи, проте у зв'язку з воєнним станом радикальні зміни з високими ризиками можуть призвести до колапсу. Також варто пам'ятати про сектор безпеки і оборони, він наразі є пріоритетним і має бути максимально ефективно профінансований. Зміни й реформи можуть обговорюватися, суспільство і громадськість може до цього готуватися, але не мають впроваджуватися наосліп.

Сьогодні в Україні всі власні надходження до бюджету, податкові та неподаткові, не покривають навіть видатків на оборону та правопорядок, партнери — країни-донори та міжнародні фінансові установи також не готові покривати повністю ці витрати. Отже, систему потрібно вдосконалювати і оптимізувати власними силами.

Перелік посилань:

1. Бізнес не відчуває змін у податковій системі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://eba.com.ua/biznes-ne-vidchuvaye-zmin-u-podatkovij-systemi/>

2. Податки скасовуються. Чим допоможе бізнесу та державі податкова реформа "все по 10"[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://focus.ua/uk/economics/527553-chem-pomozhet-biznesu-i-gosudarstvu-nalogovaya-reforma-vse-po-10>